

אלוה עושיי" — האדם הנותן זמירות של תורה בלילה".<sup>(24)</sup>

ו. שתי:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: מיום שחרב בית המקדש פסקו הכהנים מלברך בשם המפורש [כדאיתא בחגיגה], דיו לעולם שישתמש בשם בן שתי אותיות.

[שהוא שם י—ה להיות נקרא ככתבו. אבל שם יקו"ק אינו נקרא ככתבו, אלא באדנות.

ובמקדש היה אף שם של ארבע אותיות נקרא ככתבו — רבינו פרץ]

בין לשבח לפניו בין לברך איש את חבירו.

שנאמר "בל הנשמה תהלל יה — הללויה".

כלומר: זה השם שכל הנשמה כולה ראויה להשתמש בו.

אבל שם בן ארבע אותיות, לא לכל הנשמה ניתן, אלא לכהנים בלבד, כדכתיב "בעת ההיא הבדיל ד' את שבט הלוי. ולברך בשמו", וכתיב בנשיאת כפים "ושמו את שמי" המיוחד לי.<sup>(25)</sup>

ז. נתקלל:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: נתקללה בכל — נתקללו אף שכניה מקללתה, דאוי לרשע ואוי לשכנו.

אבל כאשר נתקללה שומרון שבארץ ישראל — נתברכו שכניה מקללתה.

ומבאר הגמרא: נתקללה בכל נתקללו שכניה —

דכתיב "וקמתי עליהם נאם ד' צבאות והכרתי לבכל שם ושאר ונין ונכד נאם ד'.

ושמתיה למורש קיפוד [לירושת קיפוד] ואגמי מים" [כדרך המקומות החרבות — מצודות], ושם הולכות החיות הרעות, ומזיקות גם את המקומות הסמוכות לה.

נתקללה שומרון — נתברכו שכניה [יהודה — תוספות הרא"ש, וראה שם].

דכתיב "ושמתי שומרון לעי השדה" ולמטעי יט-א כרם ויהנו שכניה, ושבח הוא לה שזוכרת לטובה.

ח. כמדה:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: בא וראה, שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם!

כדאיתא בסוטה דף לה. [אלא שבלילה קראן "זמירות" על שם שנשמעין למרחוק כמו זמירות — על פי מהרש"א. וראה מה שכתב הריטב"א, ובהגהות הרב מתתיהו שטראשון ז"ל, ובפירושו הרי"ף בעין יעקב.

25. ובתוספות בשם ר"ח פירשו: דכל "הנשמה" קרי ביה כל הנשמה בדגש במ"ם, מלשון: שממה וחורבן של בית המקדש — רבינו פרץ.

[א—יט]: והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר, ויגע בארבע פנות הבית, ויפל על הנערים, וימותו.

ואמר לו אליהוא דרך תוכחה: אם היה נשמעים בכיתך דברי תורה הוא לא היה נחרב. כי בביתו של איוב לא היה כן. כדכתיב [א ד]: והלכו בניו ועשו משתה, בית איש, יומו.

24. ולא שנקראו דברי תורה "זמירות", [שהרי דוד שאמר: "זמירות" היו לי חוקיך, נענש